

[Bernhard Baunsgaard.]

vene om skatter og sociale ydelser, at den materialesamling, udvalget udarbejdede i sommeren 1974, må betragtes som i hvert fald delvis forældet nu.

I betragtning af de angreb, det demokratiske styre er udsat for i disse år, må det være yderligere alvorligt, at det ikke er lykkedes for ministeren at gennemføre blot kortlægningen af dette problem. Det må forekomme folk helt forkert, at mere arbejde fører til en dårligere økonomisk stilling for familien.

Det er også betænkeligt, at udvalgets undersøgelser angående værdien af civilstandsbegrebets anvendelse ved skatteberegning og tildelelse af offentlige ydelser ikke er gennemført. Det burde være overflødigt at understrege, at netop nu sker der så store ændringer i samfundets indstilling til samliv i og uden for ægteskab, at det er nødvendigt, hvis myndighederne skal følge med i udviklingen, at skaffe sig overblik over, hvordan de forskellige love og bestemmelser virker.

Som eksempel på det pres, der nu udøves på lovene, skal blot anføres de angreb, der så hyppigt fremføres på reglerne for ydelser og beskættelse til henholdsvis gifte og ugifte folkepensionister. Men også Foreningen af enlige Skatteydere har peget på urimeligheder i virkningen af mange af vore love.

Endelig må det betragtes som beklageligt, at der endnu intet er sket med hensyn til udarbejdelse af en lovmodel fra udvalgets side.

Ifølge en artikel i Berlingske Tidende for den 2. august arbejder man i flere ministerier med problemet, men udvalget burde så også være klar med sit arbejde.

Allerede i december 1971 bad den radikale gruppe gennem skatteudvalget daværende finansminister Henry Grünbaum tage sig af arbejdet med lovmodellen.

Ålborg kommune har senere meddelt, at den i sit arbejde har stor glæde af en primitiv model, og at omkostningerne er beskedne. Datacentralen har desuden meddelt, at den har udarbejdet en sådan lovmodel, blot økonomiministeriet vil udarbejde det fornødne statistiske materiale. Det er flere gange sket, at administrationen har fremsat lovforslag, hvis virkning ville være den modsatte af det tilsigtede. I et enkelt tilfælde måtte loven ændres efter at have været i blot 14 dage.

Økonomiminister Per Hækkerups svar (13/8 1976):

Hr. Bernhard Baunsgaards spørgsmål giver mig anledning til at give en lidt mere udførlig redegørelse for arbejdet i udvalget vedrørende samordning af skatter og sociale ydelser m. v. Dette vil sikkert være nyttigt, idet det vil kunne bidrage til information hos offentligheden om, hvilke problemer der arbejdes med, samt hvilke typer af resultater der kan ventes af udvalgets arbejde.

Ved sin nedsættelse i 1973 fik udvalget to hovedopgaver, der udtrykkelig var nævnt i folketingsbeslutningen om udvalgets nedsættelse. Det drejede sig dels om en belysning og vurdering af samspillet mellem de bestemmelser i lovgivningen m. v., der fastsætter skatter og tilskud som en funktion af skatteyderens/tilskudsmodtagerens indkomst med henblik på principielle forslag til at forebygge utilsigtede virkninger, dels en vurdering af de principielle og politiske problemer, der knytter sig til at anvende oplysninger om civilstand som kriterium for udmåling af skatter og tilskud.

I sin første betænkning fra sommeren 1974 kortlagde udvalget på en meget grundig måde den faktiske tilstand på området. Man påviste klart, hvori vanskelighederne ved en løsning – eller mildnelse – af problemet består, men fremdrog ikke desto mindre en række principielle løsningsmuligheder. Man skal herefter ikke forvente, at udvalget arbejder videre med henblik på at finde frem til en speciel konkret løsning. Dette går langt ud over, hvad udvalget er i stand til, fordi en hvilken som helst løsning vil have fordelingspolitiske eller budgetmæssige konsekvenser, og det går i øvrigt også ud over, hvad udvalget er blevet bedt om, idet folketingsbeslutningen om udvalgets nedsættelse alene taler om principielle forslag. Det fremgik da også af folketingsbehandlingen af forslaget til folketingsbeslutning, at de praktiske løsninger måtte være folketingets sag.

Udvalget gik ikke nærmere ind på samordningsproblemerne i forbindelse med de sociale pensioner, fordi et underudvalg under arbejdsgruppen vedrørende en pensionsreform beskæftigede sig med netop dette emne, og det er oplyst over for mig, at der snart vil blive offentliggjort en betænkning fra arbejdsgruppen, som på udmærket måde supplerer samordningsudvalgets første betænkning, idet den i en vis udstrækning benytter samme metodik og